

Regulamin Funduszu Pożyczkowego Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Białymstoku (PFRR)

Pożyczka Termomodernizacyjna dla Przedsiębiorstw

I. Postanowienia ogólne.

1. Forma prawna
Fundusz działa w strukturze Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego (PFRR) jako wydzielona komórka organizacyjna Fundacji.
2. Cel działalności
Wsparcie przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz korzystania z odnawialnych źródeł energii.
3. Cel ten jest realizowany poprzez udzielanie pożyczek.
4. Dla potrzeb niniejszego Regulaminu poniższe terminy oznaczają:

Fundusz – Fundusz Pożyczkowy utworzony ze środków pochodzących z Projektu pod nazwą „Rozwój gospodarczy województwa podlaskiego poprzez wykorzystanie instrumentów finansowych” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej I Wzmacnianie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu, Działania 1.3 Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach (nr UDA-RPPD.01.03.00-20-0123/16-00), Działania 1.4 Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa, Poddziałania 1.4.1 Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa (nr UDA-RPPD.01.04.01-20-0006/16-00), Osi priorytetowej II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa, Działania 2.3 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych (nr UDA-RPPD.02.03.00-20-0061/16-00), Osi Priorytetowej V Gospodarka niskoemisyjna, Działania 5.2 Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach (nr UDA-RPPD.05.02.00-20-0001/16-00), Działania 5.3 Efektywność energetyczna sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej, Poddziałania 5.3.2 Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym (nr UDA-RPPD.05.03.02-20-0001/16-00).

Przedsiębiorca, MŚP – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów załącznika nr 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Za przedsiębiorców uznaje się także współników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

PFRR, Pożyczkodawca – Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Białymstoku

Pożyczkobiorca – przedsiębiorca, któremu fundusz udzielił Pożyczki.

Komitet Pożyczkowy – organ Pożyczkodawcy ustanowiony w celu rozpatrywania wniosków o Pożyczkę i w celu podejmowania decyzji o udzieleniu Pożyczki.

3. Podmiotowy zakres działalności

Pożyczkobiorcami mogą być przedsiębiorcy, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- są mikro, małymi lub średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów załącznika nr 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- są osobami fizycznymi, osobami prawnymi albo jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, którym właściwa ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzącymi działalność gospodarczą na terenie województwa podlaskiego,
- nie znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 20 Wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249/1 z 31.07.2014r.)
- nie ciąży na nich obowiązek zwrotu pomocy, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem lub orzeczenia sądu krajowego lub unijnego,
- nie są wykluczeni stosownie do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (jeżeli przedsiębiorstwo ubiega się o pomoc de minimis),
- nie podlegają wykluczeniu z możliwości dostępu do środków publicznych na podstawie przepisów prawa lub wykluczeniu takiemu nie podlegają osoby uprawnione do ich reprezentacji,
- nie są podmiotami, w stosunku do których PFRR lub osoby upoważnione do jego reprezentacji posiadają, tak bezpośrednio jak i pośrednio, jakiekolwiek powiązania, w tym o charakterze majątkowym, kapitałowym, osobowym czy też faktycznym, które wpływają lub mogłyby potencjalnie wpływać na prawidłową realizację finansowanego Pożyczką projektu,
- przedstawią wniosek o Pożyczkę według obowiązującego wzoru,
- ich przedsięwzięcie uzyska pozytywną ocenę Komitetu Pożyczkowego.

4. Przedmiotowy zakres działalności

Pożyczki mogą być przeznaczane jedynie na finansowanie projektów mających na celu poprawę efektywności energetycznej w kwalifikowanych przedsiębiorstwach, w tym inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynków, zwiększające efektywność energetyczną o co najmniej 25% oszczędności energii końcowej w tym:

- modernizacja i ulepszenia wprowadzające do zakładów nowe obiekty, systemy sterowania, instalacje i urządzenia techniczne mające na celu poprawę efektywności energetycznej w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych,
- instalacje umożliwiające odzysk energii cieplnej powstającej w trakcie procesów przemysłowych lub podczas jej produkcji, poprawiające sprawność energetyczną układów technologicznych, oszczędność energii cieplnej oraz zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery,
- zastosowanie urządzeń i technologii energooszczędnych oraz wdrażanie systemów zarządzania energią,
- głęboka modernizacja energetyczna budynków należących do przedsiębiorstwa, poprzez m.in.:
  - ✓ ocieplenie obiektu, wymiana okien i drzwi zewnętrznych;
  - ✓ energooszczędne oświetlenie;
  - ✓ przebudowę systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła na bardziej efektywne i ekologiczne)
  - ✓ instalację systemów chłodzących, w tym również z zastosowaniem OZE;
  - ✓ przebudowę systemów wentylacji i klimatyzacji;
  - ✓ zastosowanie automatyki pogodowej;
  - ✓ zastosowanie systemów zarządzania budynkiem;
  - ✓ budowę i przebudowę wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacja dotychczasowych źródeł ciepła;
  - ✓ instalacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne;
  - ✓ instalację OZE w modernizowanych energetycznie budynkach lub jeśli to wynika z przeprowadzonego audytu energetycznego;
  - ✓ instalację indywidualnych liczników ciepła, chłodu oraz ciepłej wody użytkowej;
  - ✓ instalację zaworów podpionowych i termostatów;
- budowa urządzeń do produkcji energii na własne potrzeby w oparciu o OZE, zmiana systemu wytwarzania lub wykorzystywania paliw i energii,
- przeprowadzenie audytu energetycznego ex-ante jako elementu przedsięwzięcia inwestycyjnego określonego w punktach powyżej.

5. Wykluczenia z finansowania:

- finansowanie wydatków pokrytych uprzednio ze środków EFSI, z innych funduszy, programów, środków i instrumentów Unii Europejskiej lub innych źródeł pomocy krajowej lub zagranicznej;
- refinansowanie inwestycji, które w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone;
- finansowanie instalacji do współspalania biomasy z węglem;
- spłata zobowiązań publiczno-prawnych;
- finansowanie inwestycji w zakresie wytwarzania, przetwórstwa lub wprowadzenia do obrotu napojów alkoholowych;
- finansowanie inwestycji w zakresie produkcji lub wprowadzania do obrotu treści pornograficznych;
- finansowanie inwestycji w zakresie wytwarzania, przetwórstwa lub wprowadzenia do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych;

- finansowanie inwestycji w zakresie obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją;
- finansowanie inwestycji w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych;
- finansowanie inwestycji w zakresie produkcji lub wprowadzania do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów;
- finansowanie inwestycji w zakresie likwidacji oraz budowy elektrowni jądrowych;
- finansowanie inwestycji na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z listy działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE;
- finansowanie inwestycji w infrastrukturę portów lotniczych, chyba że są one związane z ochroną środowiska lub towarzyszą im inwestycje niezbędne do łagodzenia lub ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
- pokrywanie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub na cele konsumpcyjne;
- refinansowanie zadłużenia, w tym na spłatę pożyczek i kredytów zaciągniętych w innych podmiotach.

6. Terytorialny zakres działalności
Województwo podlaskie.

7. Zarządzanie

Zarządzanie Funduszem przebiega zgodnie z wewnętrznymi procedurami Fundacji oraz przepisami prawa.

II. Zasady i warunki udzielania pożyczek

1. Warunki udzielania pożyczek

- Maksymalna kwota Pożyczki wynosi 1 000 000,00 złotych,
- Jedno przedsiębiorstwo może otrzymać maksymalnie jedną Pożyczkę z Funduszu.
- Maksymalny okres pożyczkowy wynosi 120 miesięcy, od momentu uruchomienia tj. wypłaty jakiegokolwiek kwoty Pożyczki Pożyczkobiorcy.
- Maksymalny okres karencji w spłacie kapitału Pożyczki wynosi 6 miesięcy od dnia jej uruchomienia,
- Pożyczki udzielane ze środków Funduszu oprocentowane są według poniższych zasad:
  - a) Na warunkach korzystniejszych niż rynkowe, zgodnie z zasadami udzielania pomocy *de minimis*, o których mowa w *Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (Dz.U. 2015 poz. 488 z późniejszymi zmianami),
  - b) Oprocentowanie Pożyczki jest stałe w całym okresie jej obowiązywania i jest równe 0,3 stopy bazowej KE, obowiązującej w dniu zawarcia umowy Pożyczki,

- c) Oprocentowanie Pożyczki udzielanej dla inwestycji przewidujących poprawę efektywności energetycznej w modernizowanym budynku o minimum 60% jest stałe w całym okresie jej obowiązywania i jest równe 0,15 stopy bazowej KE, obowiązującej w dniu zawarcia umowy Pożyczki,
  - d) W przypadku niespełnienia przez Przedsiębiorcę warunków uzyskania Pożyczki na warunkach korzystniejszych niż rynkowe, PFRR może udzielić Pożyczki na warunkach rynkowych, według stopy referencyjnej obliczanej przy zastosowaniu obowiązującej stopy bazowej oraz marży ustalonej w oparciu o Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008r. str.6 lub komunikatu zastępującego) oraz po przeprowadzeniu analizy ryzyka niespłacenia zaciągniętego przez przedsiębiorcę zobowiązania na podstawie wdrożonej i akceptowanej w sektorze finansowym metodologii wyznaczania współczynnika ryzyka,
  - e) Oprocentowanie jest naliczane w całym okresie pożyczkowym,
  - f) Odsetki od wykorzystanej Pożyczki nalicza się za okresy miesięczne od niespłaconego salda Pożyczki,
  - g) Wysokość stawek oprocentowania pożyczek ustalana jest w stosunku rocznym
- PFRR nie pobiera od środków Pożyczki żadnych opłat i prowizji związanych z ich udostępnianiem i obsługą. Powyższe nie dotyczy odrębnie uregulowanych czynności windykacyjnych.
  - Świadczenia na rzecz budżetu państwa, wynikające z tytułu udzielenia Pożyczki (podatki i opłaty), oraz koszty ustanowienia, zniesienia bądź zmiany zabezpieczeń obciążają Pożyczkobiorcę.
  - Zabezpieczenie wynosi minimum 100% należności z tytułu Pożyczki i odsetek.

Wartość przyjętych zabezpieczeń jest ustalana na podstawie analizy ryzyka niespłacenia zaciągniętej Pożyczki.

Obowiązkową formą zabezpieczenia jest weksel in blanco z wystawienia Pożyczkobiorcy z upoważnieniem do jego wypełnienia przez PFRR.

Pozostałe zabezpieczenie mogą stanowić:

- ✓ hipoteka,
- ✓ poręczenie osób trzecich,
- ✓ przeniesienie własności rzeczy na zabezpieczenie (przewłaszczenie)
- ✓ notarialne oświadczenie (Pożyczkobiorcy i poręczyciela, o ile poręczenie jest wymagane) o poddaniu się egzekucji w przypadku niespłacenia długu w terminie,
- ✓ zastaw rejestrowy,
- ✓ inne przewidziane prawem zabezpieczenie.

Po całkowitej spłacie Pożyczki następuje niezwłoczne zwolnienie zabezpieczeń udostępnionych przez Pożyczkobiorcę w momencie zawierania umowy Pożyczki.

- Pożyczki udzielane są po:

- ✓ pozytywnym zweryfikowaniu zgodności inwestycji z celami, na które przewidziano wsparcie, w oparciu o przedłożony przez Wnioskodawcę audyt energetyczny ex-ante, w tym wykazaniu, że projekt przyczyni się do zwiększenia efektywności energetycznej budynków i/lub instalacji należących do przedsiębiorstwa objętych projektem o co najmniej 25% w stosunku do stanu wyjściowego określonego w audycie energetycznym ex-ante,
  - ✓ przeprowadzeniu oceny zdolności kredytowej Przedsiębiorcy,
  - ✓ przeprowadzeniu oceny zgodności zakresu wnioskowanego przedsięwzięcia z zakresem rzeczowym określonym w audycie energetycznym ex-ante, o którym mowa w punkcie powyżej,
  - ✓ zweryfikowaniu wymaganych dokumentów związanych z pracami budowlanymi zgodnie z prawem budowlanym, w szczególności decyzji budowlanej, Oceny Oddziaływania na Środowisko, opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innej dokumentacji technicznej lub finansowej o ile są one wymagane,
  - ✓ ustanowieniu wymaganych zabezpieczeń.
- Warunkiem poprzedzającym udzielenie Pożyczki jest przeprowadzenie audytu energetycznego ex-ante, mającego na celu zdobycie odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku, instalacji oraz określenie i skwantyfikowanie możliwości opłacalnych ekonomicznie oszczędności energetycznych i możliwych do wprowadzenia rozwiązań technologicznych i organizacyjnych.
  - Audyt energetyczny ex-ante, o którym mowa powyżej powinien zostać wykonany przez audytora energetycznego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009r. w sprawie szczegółowego zakresu form i audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego z późn. zm. Kryteria minimalne audytu określa Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2012/27/UE z dnia 25.10.2012r.
  - Audyt energetyczny ex-ante powinien zawierać co najmniej następujące wskaźniki:
    - ✓ ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej (MWh/rok),
    - ✓ ilość zaoszczędzonej energii cieplnej (GJ/rok),
    - ✓ zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu (GJ/rok),
    - ✓ szacunkowy spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok),
    - ✓ dodatkową zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (MW).

III. Wniosek o udzielenie Pożyczki

1. Wniosek o Pożyczkę wraz z wymaganymi załącznikami należy złożyć w formie papierowej w siedzibie PFRR lub w jednym z Centrów Wspierania Biznesu PFRR.
2. Wniosek o udzielenie Pożyczki stanowi podstawę do oceny i podjęcia decyzji o przyznaniu Pożyczki.
3. Wniosek przedłożony w Funduszu powinien być podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych w imieniu Pożyczkobiorcy.
4. Wniosek podlega rejestracji w rejestrze wniosków Funduszu.

5. Wniosek podlega analizie ryzyka niespłacenia zaciągniętej Pożyczki w Funduszu pod kątem:
- zgodności z formalnymi wymogami określonymi w niniejszym regulaminie,
  - stanu przygotowania przedsięwzięcia do realizacji i zgodności przedstawionych danych z rzeczywistością (na podstawie wizji lokalnej przedstawiciela Funduszu w miejscu prowadzenia działalności),
  - efektywności ekonomiczno-finansowej przedsięwzięcia,
  - proponowanych źródeł finansowania nakładów przedsięwzięcia, w tym wielkości Pożyczki z Funduszu, jej zwrotu, stopnia ryzyka,
  - realności i szans powodzenia przedsięwzięcia na rynku,
  - realności przyjętych zabezpieczeń,
  - przygotowania realizatora przedsięwzięcia do jego prowadzenia.

Zwraca się uwagę m.in. na:

- informację czy wnioskodawca (współmałżonek) jest w trakcie spłaty innych pożyczek lub kredytów oraz na warunki tych pożyczek lub kredytów,
- informację o udzielonych przez Pożyczkobiorcę (małżonka) poręczeniach (na jaki okres i na jaką kwotę),
- inne okoliczności mające wpływ na przyszłą sytuację majątkową Pożyczkobiorcy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka niespłacenia Pożyczki ustala się właściwe zabezpieczenia, oprocentowanie.

IV. Tryb postępowania kwalifikacyjnego

- Wniosek z oceną analityka finansowego jest następnie rozpatrywany przez Komitet Pożyczkowy.
- Decyzja Komitetu Pożyczkowego przyjmuje jedną z poniższych opcji:
  - zaakceptowanie Pożyczki w kwocie i na warunkach zgłoszonych przez przedsiębiorcę,
  - zaakceptowanie Pożyczki w innej kwocie i/lub na innych warunkach niż we wniosku,
  - zaakceptowanie Pożyczki pod pewnymi warunkami,
  - odłożenie decyzji do czasu uzyskania dodatkowych informacji,
  - odrzućcie wniosku.
- Decyzja Komitetu Pożyczkowego powinna być podjęta w terminie do 21 dni od momentu złożenia kompletnej dokumentacji.
- Decyzja o zaakceptowaniu Pożyczki w kwocie i na warunkach zgłoszonych przez przedsiębiorcę jest niezwłocznie przekazywana przedsiębiorcy telefonicznie. Decyzje, o których mowa w punkcie 2 b), c), d) i e) przekazywane są niezwłocznie w formie pisemnej.
- Zasady działania Komitetu Pożyczkowego
Komitet Pożyczkowy działa w oparciu o regulamin udzielania pożyczek i statut Fundacji.

- a) skład KP jest następujący: trzech członkowie zarządu Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego, dyrektor Funduszu Pożyczkowego PFRR, analityk ryzyka PFRR,
- b) w posiedzeniach KP bierze udział analityk finansowy prowadzący sprawę bez prawa głosu,
- c) do zadań KP należy :
  - ✓ podejmowanie decyzji w sprawie udzielania, bądź odmowy udzielania Pożyczki, zgodnie z obowiązującym regulaminem,
  - ✓ prowadzenie kontroli udzielonych pożyczek w tym podejmowanie decyzji o ich wypowiedzeniu lub zmianie warunków,
- d) członkowie KP mogą wykonywać swoje prawa i obowiązki jedynie osobiście,
- e) KP wykonuje swoje obowiązki na posiedzeniach poprzez podejmowanie decyzji w formie pisemnej,
- f) decyzje KP podejmowane są jednomyślnie, przy obecności przynajmniej trzech z pięciu członków KP,
- g) posiedzenie KP odbywa się w miarę potrzeb, zazwyczaj raz na dwa tygodnie,
- h) KP może delegować swych członków do wykonania czynności sprawdzających dotyczących możliwości udzielania Pożyczki, bądź sprawdzenia wykorzystania udzielonej Pożyczki,
- i) z posiedzeń KP sporządza się dokumentację, którą podpisują obecni na posiedzeniu członkowie KP.

V. Umowa Pożyczki

1. Udzielenie Pożyczki następuje na podstawie umowy pomiędzy PFRR a Pożyczkobiorcą.
2. Umowę sporządza się w formie pisemnej, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.
3. Umowa winna zawierać co najmniej:
  - a) określenie stron umowy pożyczkowej,
  - b) kwotę Pożyczki,
  - c) cel na jaki Pożyczka jest przeznaczona,
  - d) sposób i formę przekazywania środków,
  - e) termin rozliczenia wydatków inwestycyjnych,
  - e) terminy i kwoty spłat rat Pożyczki,
  - f) stopę procentową, sposób naliczania, terminy płatności kapitału i odsetek,
  - g) rodzaj zabezpieczenia płatności Pożyczki,
  - h) warunki wypowiedzenia umowy,
  - i) nazwę banków oraz numery rachunków bankowych, przez które Pożyczka będzie realizowana i spłacana,
  - j) datę zawarcia,
  - k) podpisy stron.
4. Wraz z umową powinny być podpisane dokumenty stanowiące zabezpieczenie Pożyczki (weksel in blanco, itp.).

VI. Tryb i zasady wypłacania Pożyczki

1. Pożyczki wypłacane będą z rachunku PFRR na rachunek bankowy wskazany przez Pożyczkobiorcę.
2. Maksymalny termin na wypłatę całkowitej kwoty Pożyczki wynosi 30 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy Pożyczki z zastrzeżeniem, że w przypadku realizacji inwestycji etapami (w oparciu o harmonogram realizacji inwestycji) dopuszcza się wydłużenie terminu na wypłatę całkowitej kwoty Pożyczki do 90 dni kalendarzowych,
3. Wydatkowanie środków z Pożyczki musi zostać należycie udokumentowane w terminie do 90 dni od dnia wypłaty pełnej kwoty Pożyczki.
4. W uzasadnionych przypadkach i na wniosek Pożyczkobiorcy termin, o którym mowa w punkcie 3 powyżej może ulec wydłużeniu o kolejne 90 dni pod warunkiem, że z harmonogramu realizowanej przez Pożyczkobiorcę inwestycji wynika, że płatności z tytułu zakupów dostaw lub usług następują etapami, a terminy płatności wynoszą powyżej 90 dni od dnia wypłaty pełnej kwoty Pożyczki. Rozliczenia z tytułu Pożyczki z wydłużonym okresem potwierdzenia wydatkowania środków prowadzone są w ramach wyodrębnionego na potrzeby umowy Pożyczki rachunku bankowego Pożyczkobiorcy.
5. Dokumentem potwierdzającym wydatkowanie środków zgodnie z celem, na jaki zostały przyznane jest faktura lub dokument równoważny w rozumieniu przepisów prawa krajowego.
6. Po zakończeniu realizacji przez Pożyczkobiorcę inwestycji PFRR weryfikuje osiągnięte wskaźniki dotyczące efektywności energetycznej poprzez weryfikację audytu energetycznego ex-post. Audyt energetyczny zawierać powinien co najmniej wartości następujących wskaźników:
  - ✓ ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej (MWh/rok),
  - ✓ ilość zaoszczędzonej energii cieplnej (GJ/rok),
  - ✓ zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu (GJ/rok),
  - ✓ szacunkowy spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok),
  - ✓ dodatkową zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (MW).

VII. Spłata Pożyczki

1. Pożyczki udzielane przez Fundusz podlegają spłacie:
  - a) w terminach płatności uzgodnionych w umowie,
  - b) przedterminowo w przypadku wypowiedzenia umowy przez Podlaską Fundację Rozwoju Regionalnego na warunkach określonych w umowie,
  - c) przedterminowo z inicjatywy Pożyczkobiorcy za uprzednim 7-dniowym pisemnym zawiadomieniem.
2. Za dzień spłaty wierzytelności uważa się dzień uznania kwotą należnej wierzytelności rachunku Pożyczkodawcy.
3. Fundusz może:
  - a) wstrzymać wypłatę środków w całości lub w części, do chwili wyjaśnienia przez Pożyczkobiorcę przyczyn nie wywiązania się z warunków umowy,
  - b) wypowiedzieć umowę Pożyczki i postawić w stan natychmiastowej wymagalności część lub całość pozostałej do spłaty kwoty Pożyczki przed terminem jej spłaty, w przypadku stwierdzenia nie wywiązania się Pożyczkobiorcy z warunków umowy lub gdy sytuacja finansowa Pożyczkobiorcy ulegnie pogorszeniu w stopniu nie rokującym jej poprawy i w związku z tym wystąpi ryzyko nie spłacenia Pożyczki,
  - c) wypowiedzieć umowę Pożyczki i postawić w stan natychmiastowej wymagalności

9

- kwotę Pożyczki w przypadku zaniechania spłat odsetek lub rat kapitałowych Pożyczki przez Pożyczkobiorcę,
- d) wszcząć procedurę windykacji należności przy braku spłaty wymagalnych kwot w przypadku opisanym w punkcie b) i c) powyżej.
4. Fundusz prowadzi czynności windykacyjne korzystając z pomocy kancelarii prawnej lub prowadzi działania we własnym zakresie. Zabezpieczenie roszczeń następuje poprzez realizację zabezpieczeń udostępnionych przez Pożyczkobiorcę do danej umowy Pożyczki.

VIII. Nadzór nad realizacją umowy Pożyczki

1. Pożyczkobiorcy są poddawani nadzorowi w zakresie sposobu realizacji przedsięwzięcia i wykorzystania Pożyczki.
2. Nadzór odbywać się będzie przez wizytację miejsc realizacji przedsięwzięcia i kontrolę dokumentów oraz zapisów księgowych potwierdzających wydatki i źródła finansowania oraz weryfikację dokumentów Pożyczkobiorcy pod kątem wykluczenia nakładania się finansowania przyznanego z EFRR, z innych funduszy, programów, środków i instrumentów Unii Europejskiej, a także innych źródeł pomocy krajowej i zagranicznej.
3. PFRR ma prawo wydawania zaleceń pokontrolnych.
4. Pożyczkobiorca zobowiązuje się w trakcie trwania umowy Pożyczki do informowania Funduszu o każdorazowym zaciąganiu nowego zobowiązania w postaci kredytu bankowego, Pożyczki lub umowy leasingu.
5. Pożyczkobiorcy wyrażają zgodę by przedstawiciele Funduszu mogli:
  - a) złożyć w każdym czasie wizytę w przedsiębiorstwie Pożyczkobiorcy w normalnych godzinach pracy lub w innym czasie ustalonym z Pożyczkobiorcą w celu omówienia postępu osiągniętego przez przedsiębiorstwo oraz dokonania jego inspekcji,
  - b) zbadać dokumentację finansową Pożyczkobiorcy, która powinna być przechowywana w siedzibie przedsiębiorstwa,
  - c) zbadać wszelką dokumentację w tym księgową i handlową, związaną z realizacją przedsięwzięcia lub taką która może wpłynąć na opóźnienie lub uniemożliwienie jego realizacji.
  - d) przeprowadzić kontrolę doraźną w przypadku zaistnienia przesłanek wskazujących na możliwość wystąpienia u Pożyczkobiorcy nieprawidłowości.
6. Jeżeli Pożyczkodawca ujawni istotne nieprawidłowości w sposobie realizacji przedsięwzięcia, a w szczególności stwierdzi naruszenie przez Pożyczkobiorcę warunków umowy, może podjąć działania zmierzające do odzyskania przedmiotu Pożyczki.

IX. Prowadzenie dokumentacji

1. Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego prowadzi dla każdej Pożyczki odrębną dokumentację, zawierającą wszystkie dokumenty dotyczące procesu kwalifikacyjnego, decyzyjnego, wypłacenia Pożyczki i nadzoru nad realizacją przedsięwzięcia.
2. Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego prowadzi rejestr wniosków i umów pożyczkowych.